Evropski parlament
2024-2029

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2025/2145(DEC)

5.12.2025

MNENJE

Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

za Odbor za proračunski nadzor

o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2024, oddelek III – Komisija
(2025/2145(DEC))

Pripravljavka mnenja: Evin Incir

PA_NonLegDec

MNENJE

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje:

1. opominja, da je pakt o migracijah in azilu (v nadaljevanju: pakt) temeljni kamen novega sistema upravljanja migracij in azila v EU, ki se bo začel uporabljati sredi leta 2026 v vseh državah članicah; opozarja, da je pakt pomembna politična prednostna naloga, da bi zagotovili verodostojno politiko EU na tem področju in se odzvali na zaveze, dane državljanom; zato poziva Komisijo, naj poskrbi, da bo za izvajanje pakta o migracijah in azilu na voljo dovolj uslužbencev, med drugim ustreznega osebja, ki bo državam članicam pomagalo pri izvajanju vseh vidikov pakta; poudarja, da bi se morala Komisija pri tem osredotočiti na azil, migracije in človeške vire in ne bi smela zapravljati časa za neprimerne revizije pakta tik pred začetkom uporabe; ugotavlja, kako pomembno je dosledno in učinkovito spremljanje in izvrševanje na področju upravljanja migracij in azila v vseh državah članicah; poudarja, da je izvajanje pakta priložnost za okrepitev skladne uporabe prava EU, vključno z obveznostmi na področju temeljnih pravic; poudarja, da uspešno izvajanje pakta ne zahteva le pravnega prenosa, temveč tudi praktično sodelovanje z državami članicami na področju vračanja, upravljanja meja in sporazumov o ponovnem sprejemu s tretjimi državami;

2. spominja na svojo zavezanost načelom preglednega oblikovanja politik, ki temelji na dokazih; v zvezi s tem ugotavlja, da za več zakonodajnih predlogov, ki uvajajo pomembne in sistemske spremembe v pravni okvir EU na področju upravljanja migracij in azila, ni bila opravljena ocena učinka; ugotavlja, da informativni pregledi agencije EUAA, ki so bili podlaga za predlog o skupnem seznamu varnih izvornih držav na ravni Unije, niso bili objavljeni;

3. pozdravlja skupni izvedbeni načrt za pakt o migracijah in azilu, ki je bil predstavljen 12. junija 2024; hkrati opozarja Komisijo na vlogo Parlamenta kot sozakonodajalca v tem procesu; poziva jo, naj Parlamentu omogoči popoln dostop do nacionalnih izvedbenih načrtov, nacionalnih načrtov ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih in nacionalnih strategij držav članic, da se zagotovi učinkovit nadzor nad izvajanjem; poleg tega opozarja, da bi morala Komisija, kadar z državami članicami v Svetu razpravlja o zadevah, povezanih z izvajanjem pakta, v skladu z načelom lojalnega sodelovanja posredovati ustrezne dokumente Parlamentu;

4. sicer pozdravlja napredek pri črpanju sredstev Sklada za azil, migracije in vključevanje ter Sklada za notranjo varnost, a je zaskrbljen, ker ni podrobnih javnih podatkov o nacionalni porabi, in poziva k vzpostavitvi enotnega spletnega portala EU za transparentnost sredstev za notranje zadeve; je prav tako zaskrbljen, ker je težko pridobiti podrobne in celovite podatke o porabi, zlasti v deljenem upravljanju z državami članicami, kar ovira nadzor proračunskega organa; pozdravlja, da je v proračunu za leto 2025 predvideno povečanje sredstev za upravljanje meja in polno izvajanje pakta, ter odločno spodbuja nadaljevanje tega pristopa v naslednjem letu;

5. poudarja, da mora Unija državam članicam in agencijam Unije zagotoviti ustrezno in pravočasno financiranje, da bo izvajanje prava Unije na področju azila in migracij nemoteno; poziva Komisijo, naj spremlja potek in prispeva k napredku upravnih,

operativnih in pravnih ukrepov, ki jih morajo države članice in agencije Unije sprejeti, da bodo lahko poleti 2026 začele pakt v celoti uresničevati;

6. ugotavlja, da se je v letu 2024 število migrantov, ki so nezakonito prišli v Unijo, v primerjavi s prejšnjimi leti zmanjšalo; je seznanjen s stalnimi prizadevanji Komisije za povezovanje s tretjimi državami, ki mejijo na Unijo, da bi nedovoljene migracije ustavili pri viru in uspešno vključili državljane tretjih držav, ki v EU prebivajo zakonito; poudarja, da sta potrebna skrben nadzor in potrebna skrbnost pri dodeljevanju sredstev partnerjem, ki sodelujejo pri upravljanju migracij zunaj EU, da bi zagotovili uskladitev s standardi EU, tudi na področju temeljnih pravic; poziva Komisijo, naj poveča preglednost in odgovornost pri načrtovanju in porabi sredstev Unije za notranje zadeve v tretjih državah; poziva k vzpostavitvi transparentnega in neodvisnega mehanizma za spremljanje človekovih pravic pri uporabi sredstev EU za notranje zadeve v tretjih državah; pozdravlja prizadevanja Komisije za večjo solidarnost in delitev odgovornosti med državami članicami, zlasti glede tistih, ki so jih migracijski in azilni izzivi najbolj prizadeli; ponovno jo poziva, naj podpre agencije Unije in države članice pri usklajevanju učinkovitih operacij iskanja in reševanja v Sredozemlju ter poskrbi, da se bodo ti ukrepi izvajali v skladu z mednarodnim pravom in pravom Unije;

7. pozdravlja, da Komisija merila na področju pravne države stalno spremlja z orodji za pravno državo, med drugim z letnim poročilom o stanju pravne države, ki vsebuje poglavja z doslednim in podrobnim opisom posameznih in sistemskih problemov v zvezi s pravno državo v posameznih državah članicah in tako omogoča celovito analizo razmer in njihovega razvoja in v katerega so bile leta 2024 prvič vključene štiri države širitve; je še vedno zaskrbljen, da bi lahko letno poročilo o stanju pravne države, če bi bilo preveč diplomatsko in ne bi jasno razlikovalo med posameznimi in sistemskimi težavami, pripisalo premajhen pomen nekaterim najhujšim kršitvam načela pravne države; poziva Komisijo, naj si prizadeva, da bi uresničila vsa priporočila Parlamenta o vzpostavitvi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, kot jih je navedel v resoluciji z dne 25. oktobra 2016[1] ter naj poskrbi, da bodo ocene meril pravne države natančnejše in bolj kvalitativne, pri čemer naj se ne opira le na zakonodajne spremembe, temveč tudi na konkretne in neodvisne dokaze o njihovi praktični uporabi; poudarja, da je bil nabor orodij, ki so na voljo Uniji, sicer znatno razširjen, a je njegova učinkovitost vseeno odvisna od usklajene in dosledne uporabe v vseh institucijah; poziva, naj se več pozornosti nameni uresničevanju specifičnih priporočil za države z uporabo časovnic in merljivih meril; poziva Komisijo, naj podrobno opredeli možne posledice v primeru neupoštevanja, med drugim s sklicevanjem na posebne instrumente, vključno s proračunskimi orodji in pogojevanjem financiranja; ponavlja svoje stališče, da bi moralo poročilo zajemati vse vrednote iz člena 2 PEU, saj jih ni mogoče obravnavati ločeno; poudarja, da bi bilo treba vzpostaviti evropski semester pravne države, z jasno strukturo s fiksnimi mejniki in aktivnimi prispevki vseh institucij EU; poudarja, da bi moral ta letni cikel temeljiti na trdnih, objektivnih kazalnikih ter jasno pokazati, da kršitve načela pravne države nikoli niso nepomembne in da morajo nepravilnostim slediti ukrepi, podobno kot pri okviru evropskega semestra;

[1] Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (2015/2254(INL)) (UL C 215, 19.6.2018, str. 162).

8. obžaluje odločitev Komisije, da je bil na Madžarskem izpolnjen horizontalni omogočitveni pogoj iz Listine v zvezi z neodvisnostjo sodstva, zaradi česar lahko madžarski organi zahtevajo povračilo v višini do približno 10,2 milijarde EUR iz sredstev Unije; znova poudarja, da je sklep Komisije nezakonit, kot je navedeno v nerešeni tožbi Parlamenta proti Komisiji v zadevi C-225/24; poziva Komisijo, naj dosledno spoštuje načelo pogojenosti in sredstev Unije ne sprosti, kadar še vedno obstajajo sistemske kršitve neodvisnosti sodstva ali pravne države;

9. je zaskrbljen zaradi zamud v postopkih Komisije za odobritev dostopa do dokumentov; opozarja Komisijo, naj te pomanjkljivosti nemudoma odpravi v skladu s priporočili Parlamenta iz resolucije z dne 13. julija 2023[2];

10. je zelo zaskrbljen, ker Komisija še vedno ni predstavila izvršilnih in zakonodajnih ukrepov na podlagi priporočil Parlamenta za uporabo programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme; opozarja jo, naj spoštuje načelo lojalnega sodelovanja med institucijami Unije in izpolni obveznosti iz okvirnega sporazuma in medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ter brez nepotrebnega odlašanja predstavi akcijski načrt za preprečevanje zlorab vohunske programske opreme v Uniji, pri čemer naj v celoti izkoristi vsa razpoložljiva zakonodajna in nezakonodajna sredstva, določena v temeljnih pogodbah o EU.

[2]Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. julija 2023 o dostopu javnosti do dokumentov – letno poročilo za obdobje 2019–2021 (2022/2015(INI)) (UL C..., 17.7.2024) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0295_EN.html.

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH

Pripravljavka mnenja v skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika izjavlja, da je v svoje mnenje vključila prispevke k zadevam, ki se nanašajo na temo dokumenta, ki jih je med pripravo mnenja do njegovega sprejetja v odboru prejela od naslednjih zastopnikov interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost[3], ali zastopnikov javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi:

1. Zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost
Transparency International EU / EU transparency register: 501222919-71
2. Zastopniki javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi
Jih ni

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti pripravljavke mnenja.

Če so na seznamu navedene fizične osebe z imenom ali njihovo funkcijo ali z obema, pripravljavka mnenja izjavlja, da je zadevne fizične osebe seznanila z obvestilom Evropskega parlamenta o varstvu podatkov št. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v katerem so opredeljeni pogoji, ki veljajo za obdelavo njihovih osebnih podatkov, ter pravice, povezane s to obdelavo.

[3] Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj)

INFORMACIJE O SPREJETJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	3.12.2025
Izid končnega glasovanja	+: 46 –: 25 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Poslanci iz člena 216(7) Poslovnika, navzoči pri končnem glasovanju	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minčev (Nikola Minchev), Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

25	-
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis

1	0
PPE	Nadine Morano

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani